

Mosaic

La valor de la gesta excepcional dels dos herois de Jaca i més particularment del cap de la sublevació Fermí Galán, ha anat engrandint-se a través del temps, àdhuc fronteres enllà, i el nom dels dos màrtirs és respectat i admirat ja arreu del món. El poble, senzill i bo, coneix d'aquell fet dolorós tot l'aspecte episòdic que culminà en el sacrifici de les dugues vides i no oblidarà ja mai més aquell crim monstruós.

Es per això que el nom dels dos patriotes ha arribat ja tant amunt i el respecte que ells es mereixen és tant intens que ens dóna aquesta campanya suara empresa amada amb la publicació de la correspondència privada del dissortat capità Galán. Ens guardarem prou de sospitar que el redós d'aquesta campanya s'hi persegueixi una finalitat duplota, però la difusió que va donant-se a l'epistolari i privat del màrtir ens té escamats i molt ens temem que en lloc de contribuir més a la glorificació d'una gesta exemplar que passarà a la posteritat com a reveladora de la virilitat d'una raça

J. NOGUERA

Instal·lacions i reparacions d'aigua, gas i electricitat. Especialitat en treballs per a Obres. — Sant Llorenç, 58 i Passatge Mercat, 7. — Telèfon 365

sagrada missió de conservar les posicions guanyades, que tenim el deure de no perdre el contacte amb el poble que tan dignament va manifestar-se pels ideals de democràcia i llibertat, ens pertoca sincerar i encaminar els nostres actes amb franca convergència i d'acord amb l'esperit liberal que guia a tots els ciutadans lliures. En la lluita obligada i raonada pel manteniment del nostre ideari hi hem de deixar un marge per a donar-hi cabuda a la causa que tots els republicans d'esquerra per un igual defensem: República, Llibertat i Democràcia. S'apropen hores decisives per el manteniment i defensa d'aquesta causa. Les dretes compactament unides i disciplinades embesteixen amb fermeza perquè compten amb llurs pròpies forces i amb la feblesa i la deixadesa dels altres.

A Badalona ens cal fer un examen concient de la política local i fer la nostra composició de lloc. Ho reclama la salut dels ideals republicans d'esquerra. Els ciutadans conscients dels seus deures han de fer ostentació germanívola, al carrer, a la fàbrica, al taller, per tot arreu, no importa on es trobin, amb els demés companys d'ideals i estar a l'aguait per no deixar-se usurpar les avantatges que en l'ordre moral tenim conquerides. Entre les directives dels centres republicans s'haurien de relacionar i establir intel·ligències salvant el manteniment dels principis dels respectius partits. El monstre s'atança i amenaça enderrocar l'obra que tant ens ha costat construir.

S'imposa la reflexió i la serenitat perquè l'enemic no ens trobi desprevinguts. Que sempre ha estat un perill dormir-se damunt els llorers.

endebades volguda embrutir pel borbonisme llavors imperant, el que es logrà es fer-li perdre interès per haver llençat a la voracitat pública el criteri privat que les persones i les coses poguessin haver merescut al principal autor i víctima de la tragèdia de Jaca. El nom de Fermí Galán està ja molt amunt i no es per a fer-lo anar i venir en la mesquina picabaralla de tot temps entre els humans.

* * *

Fou amb gran satisfacció que assistirem a l'acte de la secularització del Cementiri Vell i lamentem la desconsideració que es tingué amb el nostre Centre. Si secularització és esborrar les diferències i tallar els abusos que el clero venia cometent establint castes a llur caprici i si recolzau la campanya de laïcització dels cementiris damunt d'aquell argument, tant repetit ja, que el respecte a la convivència dels ciutadans i dels propis familiars en la vida ha d'ésser el mateix després de traspassats, perquè ens neguéu, precisament, la convivència amb vosaltres en el moment solemne de participar de la joia d'haver pogut logar una aspiració que de sempre els partits republicans han dut a llurs programes?

* * *

Per be que ens sembla prematura la actitud del Partit Radical Espanyol, creiem que a mesura que la nova situació es va consolidant, te de recobrar cada Partit la llibertat d'acció per a desenrotllar cada u l'activitat a què llur programa polític l'obliga. Per el que ve dient aquests dies el Sr. Lerroux pot preveure's el panorama polític actual i la finalitat de la seva retirada i la del Partit que comana, de les responsabilitats de Govern.

El poble, assedegat encara d'una justícia que del 14 d'abril ençà ha obtingut tant sols a mitges i amb unes aspiracions revolucionàries que deuen haver de capgirar el fins fa poc estatut i no renovat del tot encara, va decantant-se cada dia més cap a l'esquerra i es comprensible que el Partit Radical (que és considerat per molts com de centre amb tendència a la dreta), s'hagi abtingut perquè no pot ni podria donar satisfacció als anhels actuals del poble en l'aspecte social ni en el polític.

Fins ací, molt bé; cada u en son lloc. Però ara cal jugar nèt i l'aparició d'«El Radical», diari, a Madrid, amb la seva campanya estrident contra Catalunya i injuriosa contra el venerable Macià, coincidint amb la declaració solemne del senyor Lerroux respecte l'Estatut, fa preveure que el joc ja no és tant nèt i que potser es tracta de manobres a l'antiga usança que el poble, segurament, no toleraria gaire temps.

JOAN SANZ

ACADEMIA COTS

Carme, 52, bis

Badalona

Ensenyament Pràctic Comercial

Francès, Anglès, Alemany. Distingit Prof. nadiu.

Acte necrològic

Dilluns passat, tal com havíem anunciat, en l'estatge social del Centre Republicà Català tingué lloc un acte necrològic en homenatge i commemoració del primer aniversari del fusellament dels màrtirs de la Llibertat, Fermí Galán i García Hernández. La sala era totalment plena; molta gent no pogué seure. Hi havien moltes dones. Presidien Martí Cabot i Gómez, president del Centre. Procurarem fer un resum del què digueren els oradors.

Duran i Albesa

Tributa un profund record als homenajats, dient que dos homes que tenien la carrera feta despreciaren els perills i ofrenaren la seva vida per la conquesta de les llibertats ciutadanes robades per la funesta i sanguinària raça borbòrica que ha fracassat i no tornarà més. Recorda Filipines amb la caiguda de Rizal. Diu que haurem de posar els noms de Galán i García Hernández en el calendari laic. Recorda Lairer, també assassinat pels borbons.

Parla del nou règim, dient que la República cuidarà preferentment de la instrucció i cultura del poble el que permetrà que els treballadors puguin assolir els més alts llocs dintre tots els ordres. També permetrà la reconstrucció de la pàtria anorreada pels borbons. Si això es porta a cap—segueix dient—la sang de Galán i García Hernández no s'haurà perdut.

Referint-se als catalans diu que tenim una idealitat, perquè portem la raça d'un poble definit dintre les nostres venes que ha dictat lleis que han servit de model arreu del món i per tant tenim dret a manifestar-nos ben definidament sense que això impliqui conculcar els drets dels altres pobles. El dia que Catalunya tingui la República Catalana federada amb els demés estats, s'haurà acabat el plet Català. Parla de l'ample esperit lliberal dels catalans i recorda que Catalunya, anticipant-se als temps actuals, en l'Edat Mitja efectuà la primera revolució social.

Farsac

No venim—diu—a honorar uns caiguts, sinó a uns vencedors. Amb el seu sacrifici s'aixequen a la categoria de màrtirs i serveixen d'estímul. Varen ésser l'empenta formidable, la fortalesa agosarada, els més forts que sapigueren donar un exemple que servirà de guiatge a les masses desencanyades; homes que han pagat amb el tribut de la seva vida la llibertat aconseguida. Quan caigueren, tot just havien nascut a la política i obraven amb el cor perquè les joventuts que no hi havien viscut aprop no sabien de programes ni tupinades; portades d'un esperit de revolució només savien el camí del presidi i de l'exili, sense altre bagatge que la seva fe i esperit de l'home.

Recorda Macià dient que és un vell jove i recorda que quan s'anava a posar una traba a les reivindicacions obreres en la famosa sessió parlamentària de les setze hores l'Esquerra logrà evitar-ho. Referint-se als atacs contra l'Esquerra, diu que la victòria porta amb ella mateixa l'odi dels enemics. Ara al poble—diu—no és hora de parlar-l.

J. PORTA LOPEZ

TECNIC EN RADI-COMUNICACIONS

Tota mena de treballs sens excepció relacionats amb la T. S. F. — Electrificació d'aparells — Construcció — Tots els treballs que es realitzen no admeten competència com a condició i preu

LLADÓ, 7

BADALONA

XAROPS I ORXATES

RIERA

BADALONA